

Skrivelse till kommunstyrelsen om att värna rätten till personlig assistans

SVT Stockholm rapporterar (6/11) om att en dom i Högsta förvaltningsdomstolen riskerar att leda till att den personliga assistansen minskas eller dras in för tusentals personer runtom i landet när det gäller stöd för arbete eller aktiviteter.

En person som behöver hjälp av personlig assistent för sina grundläggande behov kan också få assistansersättning för andra personliga behov. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens dom måste sådan hjälp med andra personliga behov vara *kvalificerad* för att utgöra grund för assistansersättning. Enligt Försäkringskassans rättsliga ställningstagande kan väntetid och beredskap aldrig inkluderas i rätten till personlig assistans, eftersom de inte utgör sådan kvalificerad hjälp. Det gör att i praktiken kommer mycket av den assistans som utförs för att hjälpa den enskilde vid transporter, arbete eller aktiviteter inte att vara ersättningsgill.

Försäkringskassan har varnat för att domen ”kommer att få svåröverskådliga konsekvenser för stat, kommun och enskilda”. Om domen står sig kommer kommunerna att behöva ta över insatser som Försäkringskassan idag står för. Det finns en risk att personer med funktionsnedsättning kommer att tvingas välja att hamna på ett boende istället för att försöka bo kvar hemma.

Nu har barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér (S) meddelat att regeringen kommer att ändra lagen för att motverka effekterna av denna senaste dom. Det är bra; den senaste domens effekter kan i förlängningen bli helt förödande. Det behövs verkligen snabbåtgärder. Men det räcker inte att motverka effekterna av den senaste domen.

Systemfelen i LSS har utvecklats under lång tid, flera domar har gått emot LSS-reformens intention och det måste nu rättas till. Funktionshinderorganisationer har redan sedan tidigare varnat för en allt hårdare praxis från Försäkringskassans sida. Regeringen har även instruerat Försäkringskassan att bryta utvecklingen av antalet timmar, vilket har lett till att många som har haft assistans har förlorat den.

Regeringens svar har inte varit att ändra lagen eller på annat sätt vidta några som helst konkreta åtgärder för att värna rätten till assistans. Istället har man hållit höjningen av ersättningsnivåerna till ett minimum, försökt skylla på kommunerna och lämpat över ansvaret på dem, och spritt dimridåer om att fusk och övervinster är ett större problem än att människor inte får den hjälp de behöver.

Regeringens passivitet i LSS-frågan har varit enorm, för den här utvecklingen har pågått under hela mandatperioden. Det är som om man inte ansåg sig ha det yttersta ansvaret för att människor i en utsatt situation får de insatser som krävs för att ha ett självständigt och värdigt

liv. Som om utvecklingen inom rätts- och myndighetspraxis styrdes av krafter utanför regeringens kontroll. Som om det vore en naturlag att barn med omfattande funktionsnedsättningar skulle berövas sin assistans, att föräldrar skulle åläggas ett ansvar som driver dem bortom utmattningens gräns, att människor som med assistans kan arbeta och bidra till samhället ska hänvisas till arbetslöshet och utanförskap.

Det är regeringen som är ansvarig för detta, för regeringen styr riket. Därför måste regeringen nu ändra LSS och värna rätten för människor med funktionsnedsättning att leva som andra, att arbeta, utbilda sig, bo och leva som de själva vill.

Liberalerna kommer aldrig att acceptera nedskärningar i LSS- och assistansreformen som innebär att människor mister chansen till ett självständigt liv. Det är en reform som ökar friheten för de människor som har det allra tuffast och som ska säkerställa goda levnadsvillkor, självständighet och frihet. En reform som förpassade institutionsboendena till historien. En frihetsreform som ett välfärdsland som Sverige ska försvara, inte avveckla.

Det är stockholmare som drabbas av urholkningen av LSS-reformen. Det är Stockholms stad, landets största kommun, som blir mest berörd. Det är stadsdelsnämnderna som får hantera statens misslyckanden. Därför måste staden agera och kräva förändringar i lagstiftningen inte bara för att motverka den senaste domens konsekvenser utan för att återupprätta LSS-reformens intention om ett värdigt liv för människor med funktionsnedsättning.

Med anledning av det ovan anförda yrkar jag:

- Att stadsledningskontoret redogör för vilka konsekvenser förändrad rätts- och myndighetspraxis sedan 1 januari 2015 har fått för stockholmares personliga assistans.
- Att kommunstyrelsen tillskriver regeringen för att påtala sin oro inför den försämrade rätten till personlig assistans och de konsekvenser det får för berörda stockholmare och staden.

Stockholm 2017-11-08

Lotta Edholm (L)
Karin Ernlund (C)
Erik Slottnér (KD)